

Szám: ÖNK/1-7/2026.

ELŐTERJESZTÉS
Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának
2026. szeptember 24-i
Közyűlésére

Tárgy: Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája (2021-2027) felülvizsgálatának, valamint a kapcsolódó Digitális Átállás Akcióterv, Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer, Üzleti Modell és Finanszírozási Terv és a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv jóváhagyásáról

Előterjesztő: Varga Tamás alpolgármester

Az előterjesztés előkészítésében részt vett: Dr. Józsa Tamás
kabinetfőnök, irodavezető
Szajkó Viktória csoportvezető

Az előterjesztést megtárgyalta: Veszprém MJV Önkormányzata Közyűlésének:
Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Bizottsága
Közjóléti Bizottsága
Köznevelési, Ifjúsági, Sport és Civil Bizottsága
Pénzügyi és Költségvetési Bizottsága
Tulajdonosi Bizottsága
Városstratégiai és Városmarketing Bizottsága
Ügyrendi és Igazgatási Bizottsága

A döntés meghozatala **egyszerű** többséget igényel.

Az előterjesztés törvényességi felülvizsgálatát végezte:

Madarászné dr. Ifju Bernadett
csoportvezető

Tisztelt Közgyűlés!

A 2021-2027-es Európai Unió programozási ciklus fenntartható városfejlesztési forrásainak (ERFA rendelet 11. cikk) felhasználásához elvárás egy integrált területi, városi stratégiának, ún. Fenntartható Városfejlesztési Stratégiának az elkészítése. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata ezért a 2021-2027-ig tartó fejlesztési ciklus több alapidokumentumának elkészítésére pályázott a TOP Plusz 1.3.1-21 „Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása” konstrukció keretén belül.

Az Önkormányzat ezen konstrukcióban a 2022. augusztus 31-én benyújtott, *TOP_PLUSZ-1.3.1-21-VE1-2022-00002* azonosítószámú, „Veszprém város fenntartható városfejlesztési stratégiái” című, 79.999.620,- Ft támogatást elnyert pályázata keretében készítette el a HÉTFA Elemző Központ Kft. megbízásával a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiát és a TOP Plusz Városfejlesztési Programtervet.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 254/2022. (IX. 29.) határozatával hagyta jóvá a város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiáját (a továbbiakban: FVS). Ennek a véleményezése széles körű egyeztetés keretében történt, amely során a Veszprém Vármegyei Önkormányzat mint a megyei területfejlesztésért felelős területi szereplő 2022. augusztus 31-én kelt levelében a megyei integrált program és a városi szintű fejlesztési dokumentum összhangjáról nyilatkozott. A jóváhagyott dokumentumot az FVS kidolgozásának és struktúrájának meghatározott módszertani útmutatója alapján készítették el.

A TOP_Plusz-1.3.1-21 konstrukció Pályázati Felhívása előírja az FVS kötelező felülvizsgálatát a 2022. évi népszámlálás adatainak rendelkezésre állását követően, amelynek elkészítésére Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata beszerzési eljárás eredményeképpen bruttó 7.493.000,- Ft összegben a HÉTFA Elemző Központ Kft.-t bízta meg, amely költség a projekt keretében szintén elszámolható költségként szerepel.

A felülvizsgálat folyamatának lépései az alábbiakra terjednek ki:

- A 2022. évi népszámlálás eredményei alapján a megalapozó vizsgálat/helyzetelemzés adatainak aktualizálása.
- A fenntartható városfejlesztési stratégiákhoz kiadott módszertani kézikönyv által előírt fejezetek frissítése.
- Az Antiszegregációs terv fejezet rész felülvizsgálata a 2022. évi népszámlálás és az erre építő KSH adatigazolás alapján.
- Cselekvési terv frissítése az új adatok birtokában, a felmerült változások mentén az intézkedési és beavatkozási területek aktualizálása.
- A Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer, a Digitális Átállás Akcióterv és az Üzleti Modell és Finanszírozási Terv című dokumentumok elkészítése, valamint a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv adatainak, intézkedési terveinek szükség szerinti módosítása.

Az FVS célja Veszprém fejlesztési irányainak jól megalapozott azonosítása, a kínálkozó szükségleteknek és lehetőségeknek megfelelő beavatkozási javaslatok megfogalmazása, valamint a kapcsolódó területi tervezési és európai uniós

finanszírozási elvárásoknak megfelelő dokumentáció összeállítása öt kiemelt területen: a prosperáló, a zöldülő, a digitális, a megtartó és a kiszolgáló város dimenziójában.

AZ FVS-ben bemutatásra kerül az országos és megyei fejlesztési koncepciókhoz való kapcsolódás.

A felülvizsgált helyzetkép szintézise alapján Veszprém kedvező helyzetű, súlyos fejlesztési kockázatoktól mentes város, mely a Budapestet övező nagyvárosi gyűrű kiegészítő alközpontjaként egyes területeken, elsősorban a felsőoktatás és a tudásintenzív iparágak terén regionális vezető, illetve társközponti szerepekre is törekedhet. Ehhez alapul szolgál az Érseki Főiskola, a Pannon Egyetem és a jelen lévő ipari szereplők kutatás-fejlesztési kapacitásai is. További erősség a Bakony-Balaton régióval való kapcsolat, melynek mélyebb kiaknázása fontos lehetőség. Ebben komoly segítségére volt a 2023-as Európa Kulturális Fővárosa cím annak nemzetközi marketingértéke és vonzereje révén, mint ahogy jelentősen erősítheti a régiós kapcsolatokat a Veszprém-Balaton Európa Sportrégiója 2026 pozíció is. E fenti adottságok nyomán a város jövőképeinek szerves része a kreatív iparágak jelenléte és fejlesztése.

A stratégia öt átfogó célja és az ezekre építkező további alcélok főként Veszprém erősségeire építenek, míg néhány további cél – például a klímaadaptivitás – globális kényszerekre is reagál. A célokat jól összefoglalja az azok keretét szolgáló jövőkép: eszerint *„2030-ra Veszprém a harmónia, a magas életminőség és az erős közösségek városa lesz”*. A megfogalmazott célok e jövőképet részben a város – kiváltképp a magas hozzáadott értéket teremtő iparágakban aktív munkavállalók felé gyakorolt – vonzerejének erősítésével törekszenek megvalósítani, részben pedig Veszprém reziliens működésének biztosításával. Ennek része a diverz, több ágazatra épülő gazdasági élet, mely a meglévő gépipari és elektronikai ágazatokon felül a kreatív és a digitális iparra, valamint az idegenforgalomra is támaszkodhat.

Az FVS részletesen foglalkozik Veszprém funkcionális térségével, amely kapcsán a 2011 és 2022 közötti népszámlálások közötti változások elemzésére is sor került.

A funkcionális vonzáskörzethez jelenleg 146.840 fő lakosság tartozik, ebből Veszprém népessége a KSH adatai alapján 56.029 fő (2022. évi népszámlálási adat a KSH hivatalos közlése alapján, 2026. január 1-én 51 226 fő). A városkörzet lakossága alapvetően stabil képet mutat az elmúlt időszakot tekintve, vagyis a funkcionális térség rendelkezik a szükséges népességmegtartó képességgel, ugyanakkor a területen belül fokozatos átrendeződés figyelhető meg. Veszprém a funkcionális térségének egyértelmű központi települése, amely további 60 településsel áll szoros kapcsolatban

A helyzetelemzés vizsgálatai közül pozitív fejleményként kiemelhető, hogy Veszprémben csökkent az egyszülős háztartások száma, és a foglalkoztatási adatokban is jelentős javulás figyelhető meg azzal, hogy a munkanélküliség a térségünkben gyakorlatilag elhanyagolható, vagy megszűntnek tekinthető (4,6 %-ról 2,6 %-ra csökkent).

A foglalkoztatásban változatlanul magas, 27 %-os a szellemi foglalkoztatásuk aránya, és 31%-a a munkavállalóknak vezető beosztásban vagy értelmiségi munkakörben helyezkedett el, ami kedvez az innovatív és tudásalapú kreatív gazdaság fejlesztéséhez. A munkavállalók legmagasabb arányban, 70 %-ban a szolgáltatóiparban tudtak elhelyezkedni. A gazdasági helyzet összességében és országos összehasonlításban Veszprémben és térségében kivételesen jónak mondható.

Szintén kiugróan jónak mondható Veszprémben a jó minőségű internet lefedettsége, ami 90 %-os arányú az országos 77 %-os szinthez képest.

Az KSH adatszolgáltatás alapján a népszámlálások között eltelt időszak vizsgálata és elemzése alapján megállapítható, hogy Veszprém az eltelt időben a kitűzött céljaihoz közelebb került, köszönhetően részben az EKF év eredményeinek és tovább gyűrűző hatásainak. Az Európa Kulturális Fővárosa 2023 eseményeinek kapcsán ma már levonható következtetések megállapítják, hogy a programsorozat 3600 eseménye alapjaiban formálta át a közösségi életet, és valóban identitásformáló erővel bírt, ami nemcsak a magtelepülésen volt kimutatható, de a kultúra fogyasztása széles körben vált mindennapi tevékenységgé. Az eseménysorozat a turizmus ágazatot is pozitív irányban befolyásolta, 16,7 %-kal nőtt a látogatások száma, összesen 52 országból. Az EKF ugyanakkor a környezettudatosság tekintetében, a személetformálásban is előrelépést jelentett, és a látogatóknak több mint 40 %-a érkezett a rendezvényekre közösségi közlekedéssel vagy alternatív módon.

A városunk kiemelkedően pozitív jellemzője a nagy arányú zöldfelületi ellátottság, ami a megyeszékhely kategóriában nagyon jónak mondható, 33 m²/lakos arányszámmal jellemezhető.

Az FVS elemzése azt is megállapítják, hogy a városunk és térsége kevésbé kitett az éghajlatváltozással járó negatív hatásoknak, mert szelesebb és csapadékosabb az országos átlaghoz képest, miközben kedvező városszerkezettel rendelkezik. A 15 perces város koncepció éppen ezért könnyebben megvalósítható, mivel a kompakt városmag mellett jól elkülönülő városrészi alközpontok is kialakultak. Ezt a közelségi hiány elemzés mutatja be. A városrészek közül egyedül Csatárhegy lehet az, amely ilyen szempontból hátrányos helyzetű, ahol a lakosság egy újabb potenciális globális válság során szegregációval is veszélyeztetetté válhat.

Az FVS kitér a várostérség előtt álló kihívásokra is, melyek között az öregedési index jelenthet kockázatot a jövőben, főleg a kedvező foglalkoztatási adatok megtartására nézve.

A problémák köréhez kapcsolódó jelenségek éppen az agglomerációs hatásra vezethetőek vissza. Megfigyelhető, hogy a funkcionális térség belső demográfiai viszonyai átalakulás alatt vannak. A lakásállomány az eltelt időszakban folyamatos bővülés alatt állt, amely Veszprémben az elmúlt évtizedben 4-4,5-szörös áremelkedéssel járt együtt, amely drágulás csak az utóbbi időben kezdett konszolidálódni.

A demográfiai átrendeződés, részben ennek köszönhetően egy olyan bővülést okozott, aminek a magtelepülés Veszprém közvetlen szomszédságában elhelyezkedő 17 kistelepülés volt a nyertese. Ebben az övezetben lakosságárányosan 2,5-szer több ingatlanvásárlás valósult meg, mint a központban. Ez a jelenség a lakhatási helyzet és a közlekedés összefüggéseire hívja fel a figyelmet, hiszen az agglomerációba való kiköltözések a fiatalabb, mobilabb és aktív családokra jellemző, ami rontja a magtelepülés öregedési indexét, miközben jelentős kihívásokat jelent a vonalas infrastruktúra fenntarthatóságára, és fokozódó teher a környezeti állapotokra nézve. A folyamatokra való reagálás és a változások tolerálható mértéken tartása, valamint ellensúlyozása több dimenzióban kíván beavatkozásokat. Az FVS-ben beazonosított projektek ezt célozzák a közösségi közlekedés komfortjának a növelése, a biodiverzitás és zöldítés fokozása és az alternatív és megfizethető lakhatási módok bevezetése, valamint a közeledési hálózat fejlesztése által, mind ezt a közvetett hatást célozzák.

Az FVS az eltelt időszakra tekintettel vizsgálja a jövőkép érvényességét és az átfogó célok rendszerét is, amiben nem javasolt változtatást, hanem megtartja a korábbi 5 átfogó célkitűzést, amit 11 tematikus célkitűzés (projekt csoport) támaszt alá.

A célok megvalósítását összesen több mint 100 projektjavaslat támogatja, melyek a teljes tervezés jegyében nem csak önkormányzati kompetenciákra terjednek ki, hanem Veszprém jövőképeének egészére. E projektek kidolgozottsági szintje, forrásigénye, várható megvalósítói köre és finanszírozási lehetőségei egyaránt igen széles skálán mozognak.

A hosszú távú, komplex stratégiai tervezés és működtetés már jelenleg is mérhető pozitív visszajelzése, hogy a veszprémi lakosság körében 2022. évről 2025. évre a közszolgáltatásokkal való elégedettség átlagos mértéke 42 %-ról 48 %-ra emelkedett.

Az FVS felülvizsgálat keretében elkészített Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer (a továbbiakban: ZÁF) a városi klímanarratíva kereteit és a Taxonómia rendelet [(EU) 2020/852] hat környezeti célját számbavéve meghatározza a zöld átmenet céljait, indikátorait, kockázatait, hatásait, finanszírozási lehetőségeit, és rendszerezi azokat, valamint bemutatja a digitális eszközrendszer zöld átállásban jelentkező kiemelt szerepét. Ez a menetrend biztosítja a keretet a zöld átállási lépések strukturált tervezéséhez, amelyben előremutató lépés, hogy Veszprém csatlakozott a Területfejlesztési Programok Irányító Hatósága által meghirdetett „Ambíciózus Városok” köréhez, amelyek a zöld átállást kiemelt stratégiai prioritásként kezelik, és vállalják, hogy a keretrendszer alkalmazása során magasabb szintű szakmai ambíciót érvényesítenek. Az úgynevezett „Ambíciózus Városok” körébe tartozó települések a kidolgozási folyamat során célzott szakmai támogatásban részesülnek, amely elősegíti, hogy a jövőbeli hazai és európai uniós forrásszerzési lehetőségekre átfogóbb és megalapozottabb módon készüljenek fel.

A Digitális Átállás Akcióterv (a továbbiakban: DiA) alapvető küldetése, hogy a szigetszerű, töredezett okosváros-megoldásokat egy integrált, adatalapú ökoszisztémává formálja. A dokumentum kiemelt célja, hogy stratégiai alapvetésként szolgáljon, és felkészítse a várost a következő, 2027 utáni európai uniós programozási időszakra. Az akcióterv egy olyan hosszútávú, holisztikus víziót vázol fel, amely az

alapinfrastruktúra (pl.: egységes városplatform) megteremtésével biztosítja, hogy Veszprém a jövőben megalapozottan és sikeresen vonjon be célzott forrásokat az intelligens, fenntartható városüzemeltetési fejlesztésekhez.

Az Üzleti Modell és Finanszírozási Terv az FVS öt kiemelt dimenziója mentén projekt portfóliók kvalitatív elemzését végzi, és azok finanszírozási struktúrájára, ütemezésére tesz javaslatot.

A felsorolt stratégiai dokumentumok mindegyikére elmondható, hogy egymással koherens egészben, egyszerre fókuszálnak a 2021-2027-es Európai Unió programozási ciklusban elérendő célokra, és egyben a stratégiai célkitűzések mentén a 2028-2034-es programozási ciklus alapidokumentumaiként is hivatottak szolgálni.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia felülvizsgálata, a Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer, a Digitális Átállás Akcióterv, valamint az Üzleti modell és Finanszírozási Terv dokumentumok véleményezésére Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a partnerségi egyeztetés helyi szabályairól szóló 33/2022. (IX. 29.) önkormányzati rendelete alapján 21 napos határidő állt rendelkezésre, ahol többek között a város lakossága, az önkormányzat intézményei, civil szervezetek, gazdasági szereplők, oktatási, felsőoktatási, egészségügyi és szociális intézmények, valamint a Veszprém Vármegyei Önkormányzat is becsatornázhatták javaslataikat a felsorolt stratégiai, tervezési dokumentumok véglegesítésébe. A beérkezett vélemények döntő többsége átvételre, beépítésre került.

A "*Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása*" című (TOP_Plusz-1.3.1-21 kódszámú) pályázati felhívás mellékletét képező TOP Plusz Városfejlesztési Programterv 2021-2027 (a továbbiakban: TVP) dokumentumsablon indikátorszettje 2026. május 11-én módosításra került az alábbiak szerint:

Törlésre kerültek az alábbi indikátorok:

- TPO08: A rehabilitált talaj összkiterjedése (ha)
- TPO35: Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza (m)

Új indikátor került felvételre:

- TPO18: Szolgáltatásban vagy támogatásban részesülő személyek (fő), amely vonatkozásában nem szükséges egyelőre vállalást tenni a városok / várostérségek részéről.

A Területfejlesztési Programok Irányító Hatósága kérésére a dokumentumsablonban bekövetkezett változásokat az FVS felülvizsgálattal egyidőben szükséges átvezetni a város TVP-jében, amely azonban nem minősül szakmai, tartalmi módosításnak, kizárólag technikai átvezetés, aktualizálás.

Előzetesen tájékoztatom a Tisztelt Közgyűlést, hogy a Nemzeti Fejlesztési Központ TOP_Plusz-1.3.3-26 kódszámmal, „Fenntartható lakhatás” tárgyban pályázati felhívást tervez megjelentetni az Irányító Hatóság által kijelölt FVS városok / várostérségek számára, amely keretében lehetőség nyílik a bérlakás állomány növelésére az Önkormányzat vagy tulajdonában álló gazdasági társaság tulajdonában lévő vagy

tulajdonába kerülő vagy kezelt ingatlanokhoz kapcsolódó használaton kívüli lakások és egyéb épületek lakhatási célú, funkcióváltással, korszerűsítéssel történő hasznosításával vagy használatban lévő bérlakások korszerűsítésével. Jelenleg folyamatban van a kiválasztási kritériumok teljesüléséhez szükséges pilot projekt kidolgozása, amely pozitív Irányító Hatósági döntés esetén jogosultságot keletkeztet a pályázati felhívás megjelenését követően a támogatási kérelem benyújtására. Ez esetben a későbbiekben a TVP szakmai, tartalmi módosítása válik szükségessé.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megvitatni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjék.

Veszprém, 2026. szeptember 1.

Varga Tamás

HATÁROZATI JAVASLAT

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének
...../2026. (...) határozata**

**Veszprém Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája
(2021-2027) felülvizsgálatának, valamint a kapcsolódó Digitális Átállás
Akcióterv, Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer, Üzleti Modell és
Finanszírozási Terv és a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv
jóváhagyásáról**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése megtárgyalta a „*Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája (2021-2027) felülvizsgálatának, valamint a kapcsolódó Digitális Átállás Akcióterv, Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer, Üzleti Modell és Finanszírozási Terv és a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv jóváhagyásáról*” című előterjesztést, és az alábbi döntést hozta:

1. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése jóváhagyja Veszprém Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája (2021-2027) felülvizsgálata alapján elkészített dokumentumot, valamint a kapcsolódó Digitális Átállás Akciótervet, Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszert, Üzleti Modell és Finanszírozási Tervet, és a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv módosítását.
2. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése felkéri a polgármestert a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia felülvizsgálata, a Digitális Átállás Akcióterv, a Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer, az Üzleti Modell és Finanszírozási Terv és a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv módosítása elektronikus változatának az Önkormányzat honlapján történő közzétételére.
3. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése felkéri a polgármestert, hogy a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia felülvizsgált változatát, a Digitális Átállás Akciótervet, a Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszert, az Üzleti Modell és Finanszírozási Tervet és a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv módosítását a Nemzeti Fejlesztési Központ Területfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatóságának, valamint a Veszprém Vármegyei Önkormányzat részére továbbítsa.

Határidő: 2-3. pont: 2026. október 1.

Felelős: Porga Gyula polgármester

A végrehajtás előkészítéséért felelős köztisztviselő:

Dr. Józsa Tamás kabinetfőnök, irodavezető

Veszprém, 2026. szeptember 24.

Porga Gyula s.k.
polgármester

dr. Dancs Judit s.k.
jegyző